

Bemærkninger til lovforslaget.

I den af grønlandskommissionen den 28. februar 1950 afgivne betænkning blev det i afsnittet vedrørende retssystemet (bind 2, pag. 104) udtalt, at kommissionen havde anset det for rimeligst, at behandlingen af den grønlandske strafferet blev udsat, til resultatet forelå af de undersøgelser, som den af statsministeriet i september 1948 til Grønland udsendte juridiske ekspedition havde foretaget. Ekspeditionen afgav sin betænkning den 6. september 1950.

Den hidtil i Grønland gældende strafferet kan først og fremmest karakteriseres derved, at den danske borgerlige straffelov af 15. april 1930 gælder for de personer, som i medfør af lov nr. 134 af 18. april 1925 § 40 står under dansk ret, medens der i det store og hele ikke findes nogen kodificeret ret for den del af befolkningen, som i medfør af ovennævnte lovs § 41 henhører under grønlandsk ret, der i det væsentlige hviler på retspraksis.

Efter den hidtil gældende grønlandske ret er forbrydelsestyperne i hovedsagen de samme som i den danske straffelov, hvorimod man kun i ringe omfang anvender straffe eller andre retlige sanktioner, svarende til de i dansk ret hjemlede. Sanktionssystemet præges af retsfolgernes mangfoldighed og tilpasning efter de konkrete tilfælde. Den omstændighed, at sanktionerne ikke er lovregulerede eller bestemmes ud fra nogen retsteori eller -ideologi, har i vidt omfang bidraget til en betydelig individualisering af de anvendte sanktioner.

Det er iøvrigt et særkende for den hidtidige behandling af kriminelle personer, som hører under grønlandsk ret, at den ikke i sig selv indebærer og ej heller har til resultat, at de kriminelle udelukkes fra deltagelsen i samfundets normale liv.

Mod den bestående grønlandske retstilstand har man fra såvel grønlandsk som dansk side først og fremmest indvendt, at den ikke er nedfældet i lovbestemmelser. Lovovertræderne udsættes derfor for vilkårlighed, ligesom de dømmende og udøvende retsorganer i høj grad føler sig på

usikker grund, når de skal tage stilling til, om der i en konkret sag foreligger et kriminel forhold, og hvorledes de i bekræftende fald skal behandle den pågældende gerningsmand.

Man har endvidere indvendt, at der ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at idømte foranstaltninger føres ud i livet i overensstemmelse med deres formål.

Endelig har det været fremført, at der savnes betryggende muligheder for anbringelse af kriminelle, som er farlige for retssikkerheden.

Utilfredshed med den bestående ordning har gennem årene fundet udtryk i fremsættelse af flere forslag til nyordning samt i en række henvendelser til ministeriet fra grønlandske myndigheder.

I 1915—16 behandlede de grønlandske landsråd et udkast til straffebestemmelser for Grønland, uden at det dog førte til noget resultat. Udkastet, som bl. a. indeholder regler om legemsstraf, må i det hele betragtes som forældet.

I 1929 behandlede og tiltrådte de grønlandske landsråd et udkast til en anordning om straffebestemmelser for Grønland. Det pågældende udkast indeholder hjemmel til anvendelse af bl. a. tugthus og fængsel og fremtræder iøvrigt i det væsentlige som en forenklet kopi af den danske borgerlige straffelov af 15. april 1930. Udkastet blev ikke godkendt af Grønlands styrelse, som nærrede betænkelighed ved at indføre straffe, som man ikke fandt egnede for det grønlandske samfund, såvel ud fra humanistiske synspunkter som af praktiske økonomiske grunde.

I betænkning afgivet den 12. juni 1946 af rigsdagens grønlandsudvalg i forening med en af de grønlandske landsråd valgt delegation og repræsentanter for Grønlands styrelse udtaltes det i afsnittet om straffebestemmelser (afsnit 9, pag. 20), at delegationen havde fremført ønske om indførelse af tidssvarende straffebestemmelser, idet de nugældende fandtes forældede og ufyldest-